

1. ΠΙΚΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .20/08/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .20/08/2025

Σελίδα: 1

ΜΟΝΑΧΟ 1938 - ΒΑΛΤΙΚΗ 1940 ΠΙΚΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

- Γιατί η παραχώρηση εδαφών από την Τσεχοσλοβακία το 1938 στοιχειώνει τη Δύση
- Γιατί η μη αναγνώριση της προσάρτησης της Βαλτικής από τη Σοβιετική Ένωση το 1940 αποτελεί οδηγό για τις σημερινές διαπραγματεύσεις
- Γιατί η Ευρώπη πρέπει να παραμείνει μέχρι τέλους στο πλευρό της Ουκρανίας

1. ΠΙΚΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 20/08/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 20/08/2025

Σελίδα: 2

ΤΟ ΑΡΘΡΟ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Οσοι υποστηρίζουν ότι η Ευρώπη είναι ανύπαρκτη, ή ότι δεν είναι παρά μια μαριονέτα της Αμερικής, καλό είναι να παρακολουθήσουν τις αντιδράσεις της Μόσχας για τη συνάντηση των ευρωπαίων ηγετών με τον πρόεδρο Τραμπ στον Λευκό Οίκο. Ο Πούτιν εξέφρασε την ελπίδα «να μην προσπαθήσουν οι Ευρωπαίοι να υπονομεύσουν την πρόοδο με προκλήσεις ή ίντριγκες στους διαδρόμους». Η εκπρόσωπος του ρωσικού υπουργείου Εξωτερικών μίλησε για μια «αντιρωσική ευρωπαϊκή Διεθνή». Η εφημερίδα «Izvestia», που πρόσκειται στο Κρεμλίνο, έγραψε ότι «οι Βρυξέλλες και το Κίεβο αποτελούν το κυριότερο εμπόδιο για την ειρήνη».

Η ενόχληση της Ρωσίας οφείλεται στο γεγονός ότι οι Ευρωπαίοι μπορεί να μην έχουν προχωρήσει σε μια αμυντική ένωση, μπορεί να μαστίζονται από δίκνοιες, γνωρίζουν όμως Ιστορία. Ξέρουν έτσι, και το έχουν καταστήσει σαφές στον αμερικανό πρόεδρο, ότι ο εξαναγκασμός της Ουκρανίας να παραχωρήσει όλο το ανατολικό της τμήμα, όπως απαιτεί ο ρώσος εισβολέας, θα προκαλούσε την κατάρρευσή της, όπως συνέβη με την Τσεχοσλοβακία το 1938. Ξέρουν, επίσης, ότι ακόμη κι αν ο Πούτιν δεχόταν να συναντήσει τον Ζελένσκι, τίποτα δεν εγγυάται ότι δεν θα παραβίαζε την επόμενη μέρα τις όποιες δεσμεύσεις του. Ξέρουν, τέλος, ότι η Ρωσία δεν απειλεί την ασφάλεια μόνο της Ουκρανίας, αλλά και ολόκληρης της ηπείρου.

Οι Ευρωπαίοι δεν τρέφουν ψευδαισθήσεις, η Ουκρανία δεν μπορεί να νικήσει μια πυρηνική δύναμη όπως είναι η Ρωσία. Μπορεί, και πρέπει, όμως να εφοδιαστεί με τα αναγκαία όπλα και τις αναγκαίες εγγυήσεις ασφαλείας ώστε να προστατευθεί από μελλοντικές επιθέσεις. Κι αυτό, η Ουάσιγκτον φαίνεται επιτέλους να το καταλαβαίνει.

FOCUS - 1

«Ένα αρπακτικό τέρας βρίσκεται στις πόρτες μας»

Ο Μακρόν προειδοποιεί για έναν Πούτιν που δεν θα σταματήσει να αποσταθεροποιεί· οι ηγέτες συζητούν εγγυήσεις ασφαλείας, εδαφικές παραχωρήσεις και την αβέβαιη πορεία για ειρήνη στην Ουκρανία

ΤΗΣ ΝΑΤΑΣΑΣ ΜΠΑΣΤΕΑ

Εάν ο «Τσάρος» καταφέρει και πάρει τα εδάφη που θέλει, σχολιάζουν αναλυτές, διογκώνονται οι φόβοι για το τι μπορεί να γίνει αύριο σε άλλα μέρη του κόσμου, όπως για παράδειγμα η Κύπρος, που είναι και μέλος της ΕΕ. Θα μπορούσε να δοθεί ο κατεχόμενος Βορράς στην Τουρκία;

Η Ρωσία δεν απειλεί μόνο την ασφάλεια της Ουκρανίας αλλά και της Ευρώπης – αυτό ήταν το συμπέρασμα των δύο μεγάλων τηλεδιασκέψεων που έγιναν χθες με δεκάδες ηγέτες από τη Γηραιά Πηπειρο, μια ημέρα μετά την ιστορική συνάντηση στην Ουάσιγκτον που άνοιξε τον δρόμο για τις συνομιλίες Ρωσίας - Ουκρανίας. Το θέμα είναι εάν θα βαδίσουν όλοι σε αυτόν τον δρόμο – οι αμφιβολίες είναι πολλές. Το ζήτημα των εγγυήσεων ασφαλείας είναι κρίσιμο, όμως ακόμα πιο καθοριστικό είναι το θέμα των εδαφικών παραχωρήσεων που ζητά η Μόσχα. Εάν τα καταφέρει, σχολιάζουν αναλυτές, διογκώνονται οι φόβοι για το τι μπορεί να γίνει αύριο σε άλλα μέρη του κόσμου, όπως για παράδειγμα η Κύπρος, που είναι και μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα μπορούσε να δοθεί ο κατεχόμενος Βορράς στην Τουρκία (ο πρόεδρος της οποίας Ρε-

ζέπ Ταγίπ Ερντογάν είχε αργά χθες τηλεφωνική επικοινωνία με τον γενικό γραμματέα του ΝΑΤΟ Μαρκ Ρούτε για εφικτές και βιώσιμες εγγυήσεις ασφαλείας προς την Ουκρανία, όπως ανακοίνωσε η τουρκική προεδρία); Ο αναθεωρητισμός θα έχει κερδίσει πλήρως, αφήνοντας ανοιχτές και άλλες επικίνδυνες προοπτικές. Τα ερωτήματα είναι πολλά. Θα γίνει ανταλλαγή εδαφών ή παραχώρηση εδαφών από το Κίεβο; Μπορεί η Ευρώπη να εμπιστευθεί τον πρόεδρο Τραμπ που έχει δείξει τη θετική εικόνα που έχει για τον Βλαντίμιρ Πούτιν; Είναι πιο κοντά το τέλος του πολέμου μετά το Αγκορατζ και την Ουάσιγκτον ή απλώς θα χρησιμοποιηθούν από τη Μόσχα για να κερδίσει χρόνο, καθώς συνεχίζει να πλάττει σφοδρά ουκρανικές περιφέρειες και αμάχους; Υπάρχει περίπτωση να δεχθεί ο Πούτιν να συναντήσει τον Ζελένσκι, κάτι που

απέκλειε μετά βδελυγμίας μέχρι σήμερα; Ενώ ήδη γίνεται συζήτηση για το ποιες πόλεις μπορούν να φιλοξενήσουν μια συνάντηση Πούτιν - Ζελένσκι με πιθανότερες τη Γενεύη, τη Ρώμη και την Κωνσταντινούπολη, η εκπρόσωπος του υπουργείου Εξωτερικών της Ρωσίας Μαρία Ζαχάροβα πραγματοποίησε αισχρή επίθεση στον ουκρανό πρόεδρο λέγοντας πως «τα ναρκωτικά τού έχουν κάψει τον εγκέφαλο». Είναι σαν να λέει το Κρεμλίνο, σχολίασε η «El País», ότι ο Πούτιν δεν μπορεί να συναντηθεί με έναν τέτοιο τύπο και άρα σαν να κορόιδευσε ο ρώσος ηγέτης τον Τραμπ για τις προθέσεις του. Στη Μόσχα γίνεται ήδη συζήτηση για συνάντηση αντιπροσωπειών. Από τους ευρωπαίους ηγέτες πιο έντονος εμφανίστηκε στην τηλεδιάσκε-

ψη της «σμμαχίας των προθύμων», στην οποία συμμετείχαν 30 ηγέτες, ο γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν χαρακτηρίζοντας τον Πούτιν «αρπακτικό, ένα τέρας στις πόρτες μας που χρειάζεται να συνεχίσει να τρώει για να επιβιώσει». Κάλισε τους Ευρωπαίους «να μην είναι αφέλεις απέναντι σε μια Ρωσία που δεν θα πάψει να αποσταθεροποιητική δύναμη». **Ο Μάρκο Ρούμπιο** Χθες έγινε γνωστό ότι ο αμερικανός υπουργός Εξωτερικών Μάρκο Ρούμπιο θα είναι επικεφαλής στις συζητήσεις για τις εγγυήσεις ασφαλείας για την Ουκρανία, ενώ ο Ντόναλντ Τραμπ αποκλείει τη συμμετοχή αμερικανών στρατιωτών αλλά, σύμφωνα με την ιστοσελίδα Axios, έχει υποσχεθεί

▶ Ο ρώσος πρόεδρος Βλαντίμιρ Πούτιν σε στιγμή τύπου από τη συνάντησή του με τον Ντόναλντ Τραμπ στο Αγκορατζ της Αλάσκας

ΜΟΝΑΧΟ 1938 - ΒΑΛΤΙΚΗ 1940 Πικρά μαθήματα Ιστορίας για

Το 1938, με τη συμφωνία του Μονάχου, η παραχώρηση της Σουδητίας και του πυκνού δικτύου οχυρώσεων, δασών και χαρακωμάτων οδήγησε στην ταχεία κατάρρευση της ικανότητας της Τσεχοσλοβακίας να αμυνθεί έναντι της ναζιστικής Γερμανίας. Υπάρχουν φόβοι στην Ευρώπη ότι η ικανότητα του Κιέβου να αντισταθεί στη Ρωσία θα καταστραφεί εξίσου εάν ο Ντόναλντ Τραμπ – επηρεασμένος από τον ρώσο πρόεδρο Βλαντίμιρ Πούτιν – πιέσει την Ουκρανία να παραδώσει βασικές αμυντικές γραμμές στην ανατολική περιοχή του Ντονμπάς. Αυτά την ιστορική υπενθύμιση κάνει το Politico, σε άρθρο όπου εξηγεί γιατί οι παραχωρήσεις της συμφωνίας του Μονάχου του 1938 προς τους Ναζί στοιχειώδους τις σημερινές συνομιλίες μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας με τη μεσολάβηση των ΗΠΑ. Αυτό ο κίνδυνος ήταν ο πιο σπ-

μαντικός στο μυαλό του Βολοντίμιρ Ζελένσκι καθώς συναντήθηκε με τον Τραμπ στην Ουάσιγκτον τη Δευτέρα. «Ενώ ο Τραμπ μπορεί να δει ένα κομμάτι του Ντονμπάς ως κόκαλο για να πετάξει στον Πούτιν για να εξασφαλίσει μια συμφωνία, ο Ζελένσκι γνωρίζει ότι μια τέτοια παραχώρηση θα υπονόμευε οποιαδήποτε ειρηνευτική συμφωνία και θα έδινε τη δυνατότητα στους Ρώσους να εισβάλουν περαιτέρω στην καρδιά της Ουκρανίας», αναφέρεται στο δημοσίευμα. «Είναι ζωτικής σημασίας για την Ευρώπη να μη μετατρέψει όλο αυτό σε μια ακόμη στιγμή του Μονάχου ή της Γιάλτας» εξηγεί ο Τομάς Κοπέτσι, επικριτικός της τσεακικής κυβέρνησης για την ανοικοδόμηση της Ουκρανίας, αναφερόμενος στην προδοσία των Τσέχων από τη Δύση στη σύνοδο κορυφής του Μονάχου το 1938 και στο ξεπούλημα της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης στον Ιωσήφ Στάλιν στη Γιάλτα το 1945.

Ο Τραμπ φέρεται να δήλωσε ότι πίστευε ότι ο Πούτιν θα συμφωνούσε σε μια ειρηνευτική συμφωνία που θα τερμάτιζε τον πόλεμο εάν η Ουκρανία παραδώσει ολόκληρες τις επαρχίες Ντονέτσκ και Λουχάνσκ στα ανατολικά. Η Ρωσία καταλαμβάνει σχεδόν όλο το Λουχάνσκ και τα τρία τέταρτα του Ντονέτσκ. Ο Ζελένσκι δήλωσε ότι δεν θα το κάνει. «Δεν θα φύγω από το Ντονμπάς. Δεν μπορούμε να το κάνουμε αυτό. Το Ντονμπάς για τους Ρώσους είναι ένα εργαλείο για μια μελλοντική νέα επίθεση» τόνισε. Και ο Ολέξι Χαρόν, καθηγητής Συγκριτικής Πολιτικής στην Ακαδημία του Πανεπιστημίου του Κιέβου, συμπληρώνει: «Χωρίς εγγυήσεις ασφαλείας, το πάγωμα του πολέμου σημαίνει ένα δεύτερο Μονάχο του 1938». Στους «Financial Times» ο αρθρογράφος Γκίντεον Ραχμάν προειδοποιεί ότι, εν μέσω της ταχείας διπλωματίας και των έντονων συναι-

► Ο πρόεδρος των ΗΠΑ και οι ξένοι ηγέτες ποζάρουν για οικογενειακή φωτογραφία στον Λευκό Οίκο. Από δεξιά, ο γενικός γραμματέας του ΝΑΤΟ Μαρκ Ρούτε, ο γερμανός καγκελάριος Φρίντριχ Μέρτς, η παλίδα πρωθυπουργός Τζόρτζια Μελόνι, ο γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν, ο αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ, ο πρόεδρος της Ουκρανίας Βολοντίμιρ Ζελένσκι, ο πρόεδρος της Φινλανδίας Αλεξάντερ Στουμπ, ο βρετανός πρωθυπουργός Κιρ Στάρμερ και η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν

στις Βρυξέλλες για να συζητήσουν για την Ουκρανία και τους τρόπους που θα προχωρήσουν.

Ο Αντόνιο Κόστα

Χθες, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αντόνιο Κόστα είπε στους ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε τηλε-διάσκεψη ότι «κορυφαίες προτεραιότητές μας είναι να σταματήσει η αιματοχυσία, να προωθήσουμε την ανταλλαγή κρατουμένων και να διασφαλίσουμε την επιστροφή των χιλιάδων παιδιών που έχουν απαχθεί από τη Ρωσία. Θα συνεργαστούμε με τις ΗΠΑ για συγκεκριμένες και ουσιαστικές εγγυήσεις ασφαλείας. Μαζί με τον πρόεδρο Ζελένσκι και τις ΗΠΑ θα προετοιμάσουμε τα επόμενα βήματα για την επίτευξη δίκαιης και διαρκούς ειρήνης. Πρέπει να συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε τον ουκρανικό λαό και να προχωρήσουμε με τη διαδικασία διεύρυνσης. Το μέλλον της Ουκρανίας έγκειται επίσης στην ευημερία και τη σταθερότητα που μπορεί να προσφέρει η ένταξη στην ΕΕ». Αμέσως μετά είχε τηλεφωνική επικοινωνία με τον ουκρανό πρόεδρο, στον οποίο υπογράμμισε «την ενότητα και την ακλόνητη υποστήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία, καθώς και τη δέσμευσή μας να διατηρήσουμε τον τίτλο της Ρωσίας». Τόνισε επίσης ότι θα πρέπει να προχωρήσουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις για την Ουκρανία στην ΕΕ. Ενδιαφέρον πάντως έχει πως κάποια βήματα για την επόμενη ημέρα γίνονται άμεσα, όπως το ότι η ουκρανική εκλογική επιτροπή βρέθηκε χθες στο Λονδίνο και υπέγραψε συμφωνία για τεχνολογία που θα χρησιμοποιηθεί στη διεξαγωγή εκλογών στην Ουκρανία μετά τον πόλεμο.

αεροπορική υποστήριξη. Σύμφωνα με τις συζητήσεις που γίνονται για τις εγγυήσεις από Αμερικανούς και Ευρωπαίους, στην πρώτη γραμμή θα βρίσκονται ουκρανικά στρατεύματα ενώ θα υπάρχουν πιο πίσω και ευρωπαϊκά. Οι ουκρανικές δυνάμεις θα πρέπει να ενισχυθούν με σύγχρονα μέσα, με το κόστος να βαρύνει τις ευρωπαϊκές χώρες, θα πρέπει να συνεχισθεί η παροχή πληροφοριών ενώ προβλέπεται και η περπολίες σε αέρα και θάλασσα από αεροσκάφη και πλοία δικτών δυνάμεων για την επιπίρση κατάπαυσης του πυρός. Σημαντικό θέμα είναι και η επιμελτεία για τα ευρωπαϊκά στρατεύματα που θα γίνει και με αμερικανική συμμετοχή, εκτός φυσικά της πρώτης γραμμής. Σήμερα οι αρχηγοί των γενικών επιτελείων του ΝΑΤΟ θα συναντηθούν

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΚΩΚΚΕΙΜΙΔΗΣ

Η Ευρώπη διασώζει την Ουκρανία (και τον ρόλο της)

Η Ευρώπη, η τόσο περιφρονημένη ως ανήμπορη, και αναποτελεσματική είναι εδώ. Και όταν θέλει καταφέρει να φέρνει αποτελέσματα. Η συνάντηση στον Λευκό Οίκο μεταξύ Τραμπ, προέδρου Ζελένσκι και ευρωπαίων ηγετών ήταν μια διαπραγματευτική άσκηση χωρίς προηγούμενο στα πρόσωπα διπλωματικά χρονικά. Μια διαπραγματευτική που άλλαξε τη δυναμική για τον τερματισμό του πολέμου και ακύρωσε (!) τα ανίερτα τελεσμένα Τραμπ - Πούτιν που συμφωνήθηκαν στην Αλάσκα. Επτά ευρωπαίοι ηγέτες έσπευσαν στην Ουάσινγκτον ως εκδίλωση ευρωπαϊκής ενότητας και ευρωπαϊκής αλληλεγγύης στην Ουκρανία και ιδιαίτερα στον πρόεδρο Ζελένσκι, τον οποίο ήθελαν να προστατεύσουν στον λάκκο των λέοντων στον οποίο είχε βρεθεί. Η Ευρώπη ήθελε παράλληλα να μεταφέρει «διά ζώσης» στον πρόεδρο Τραμπ τις θέσεις αλλά και διαφωνίες της για τον τερματισμό του πολέμου στην Ουκρανία. Και ως φαίνεται έφερε αποτελέσματα.

1. Η επίτευξη εκκεντρικής, κατάπαυσης πυρός (ceasefire) πριν από την έναρξη οποιασδήποτε διαπραγμάτευσης για συναφή τελικής συμφωνίας. Η αποδοχή από τον πρόεδρο Τραμπ στην Αλάσκα της θέσης Πούτιν ότι μπορεί να ανοίξει διαπραγμάτευση για συμφωνία ειρήνης χωρίς προηγούμενη εκκεντρική, ενώ αγνοεί όλα τα ιστορικά προηγούμενα για τον τερματισμό πολεμικών συγκρούσεων, προσφέρει στη Ρωσία σημαντικά πλεονεκτήματα και βεβαίως προκαλεί ακόμη περισσότερους νεκρούς. Ο γάλλος πρόεδρος Εμ. Μακρόν και ο γερμανός καγκελάριος Φρ. Μέρτς ευθέως τόνισαν ότι δεν μπορεί να υπάρξει τριμερής συνάντηση (Πούτιν, Ζελένσκι, Τραμπ) χωρίς προηγούμενη εκκεντρική.

2. Ισχυρές εγγυήσεις ασφαλείας. Η οποιαδήποτε συμφωνία ειρήνευσης θα πρέπει να συνοδεύεται με ισχυρό σύστημα εγγυήσεων που θα διασφαλίζουν την ανεξαρτησία, κυριαρχία της Ουκρανίας και θα λειτουργούν ως αξιόπιστη αποτροπή για οποιαδήποτε (νέα) ρωσική επίθεση.

Επομένως εάν η Ουκρανία διασωθεί τελικά ως ανεξάρτητη, ελεύθερη, δημοκρατική κρατική οντότητα (θα) οφείλεται εν πολλοίς στον ρόλο της Ευρώπης. Χωρίς τον ρόλο αυτό, ο πρόεδρος Τραμπ πιθανότατα ένα εκκοιτημένο μετά την ανάληψη της εξουσίας θα την είχε παραδώσει στη Ρωσία / Πούτιν. Με τον τρόπο αυτό θα τερμάτιζε όντως μέσα σε ένα εκκοιτημένο τον πόλεμο (και θα δημιουργούσε ένα εφιαλτικό προηγούμενο).

Στον Λευκό Οίκο δεν ήταν δυσηφώνη παρουσία η Ευρωπαϊκή Ένωση ως θεσμική οντότητα. Είναι σημαντικό όμως ότι ήταν εκεί η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν.

Ο Π. Κ. Κωκκειμίδης είναι ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), πρώην πρόεδρος - σύμβουλος του ΥΠΕΚ και μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΠ

το μέλλον της Ουκρανίας

σθμάτων, υπάρχει κίνδυνος τόσο για την Ουκρανία όσο και για την Ευρώπη να χάσουν από τα μάτια τους ένα στρατηγικό όραμα για το πού θέλουν να φτάσουν - και τι είναι εφικτό. «Ο πόλεμος είναι απρόβλεπτος. Αλλά οι πιο πεσιτικές αναλύσεις που έχω δει είναι ότι η Ουκρανία κάνει σιγά-σιγά - με το πρόβλημα ανθρωπίνου δυναμικού της χώρας στην πρώτη γραμμή να γίνεται σταθερά πιο έντονο. Αυτό σημαίνει ότι μια πλήρης κατάρρευση των συνομιλιών και η συνέχιση του πολέμου θα ήταν πιθανώς καλύτερη για τη Ρωσία παρά για την Ουκρανία» παρατηρεί.

βάνουσης πραγματικότητας - στο πλαίσιο μιας ευρύτερης ειρηνευτικής συμφωνίας - μπορεί να είναι απαραίτητη. Η προσάρτηση των χωρών της Βαλτικής από τη Σοβιετική Ένωση μετά το 1940 δεν αναγνωρίστηκε ποτέ νομικά από τις ΗΠΑ και τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Αλλά ήταν γεγονός μέχρι που, τελικά, τα κράτη της Βαλτικής ανέκτισαν την ανεξαρτησία τους».

Σκεπτόμενοι ευρύτερα το μέλλον της Ουκρανίας, οι βασικές ευρωπαϊκές κυβερνήσεις κατανοούν ότι η συζήτηση δεν μπορεί να αφορά μόνο το έδαφος - αν και αυτό είναι σημαντικό. Ο πρόεδρος της Φινλανδίας Αλεξάντερ Στουμπ, ένας ισχυρός παράγοντας στη σημερινή διπλωματία, έχει προτείνει ένα κρίσιμο πλαίσιο για να σκεφτούμε το μέλλον - βασίζόμενοι στην εμπειρία της χώρας του μετά από δύο πολέμους με τη Ρωσία τη δεκαετία του 1940. Οι τελικές ειρηνευτικές συνθήκες περι-

λάμβαναν την παραχώρηση περίπου του 10% της χώρας. Η μεταπολεμική Φινλανδία αναγκάστηκε επίσης να παραμείνει ουδέτερη κράτος για να αποφύγει να ανταγωνιστεί τη Μόσχα. Αλλά - κρίσιμο - η Φινλανδία διατήρησε τη νομική της ανεξαρτησία και τη δημοκρατία της. Αυτό της επέτρεψε να γίνει μια ευημερούσα και επιτυχημένη χώρα. Χρησιμοποιώντας αυτό το πλαίσιο - και την εμπειρία της Φινλανδίας - υποδηλώνει ότι η Ουκρανία δεν χρειάζεται να επιτύχει το 100% των στόχων της και στους τρεις τομείς για να βγει από αυτόν τον πόλεμο με ένα θετικό μέλλον. «Εάν η Ουκρανία μπορεί να διατηρήσει την ανεξαρτησία και τη δημοκρατία της, τότε η πραγματοποίηση ορισμένων με factο εδαφικών παραχωρήσεων μπορεί να είναι μια επώδυνη αλλά αποδεκτή παραχώρηση» καταλήγει.

ΝΑΤΑΣΑ ΜΠΑΣΤΕΑ